

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת מאיה אב-גנים ויינשטיין

תובע

נדב גילה
באמצעות עוה"ד אייל אבידן

נגד

נתבע

יוסף חג'ג'
באמצעות עוה"ד נרקיס חנייא

פסק דין

1. התובע עתר לחיוב הנתבע בסך 100,000 ₪ כפיצוי ללא הוכחת נזק בהתאם לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן "חוק איסור לשון הרע", "החוק"). נוכח חשיבות הדברים, יובא הפרסום מושא התביעה במלואו.

"כמה תובנות על עסקאות שמפורסמות ברשתות החברתיות.

1. לא להאמין לכל מה שרשום.
2. לא לתת אשראי לעולם על סכום גדול כי עדיף שהכסף יהיה אצלך ולא אצל מישהו אחר שלא עומד במילה שלו.
3. שרות ואמינות זה לפני הכל!!!
4. לקנות רק כשרואים מה, לא להאמין לפרסום, תמונות והבטחות שווא. ועכשיו הסיפור.

לפני חודש ושבע 16/6 עשיתי עסקה מול נדב מ arrow and giannelli על אגוזי אדרו פול סיסטם קרבון.

נדב ביקש ממני תשלום של חצי מהסכום 3000 ₪ עבור הזמנת האגוזי והבטיח לי שבין 3-4 שבועות האספקה.

שאלתי לגבי התקנה ואמר לי שהוא שולח אותי למקום שהוא עובד איתו וציין בפניי שאת הסכום לתשלום שעליו כמובן הסכמתי.

עברו שבועיים ויצרתי קשר ונאמר לי שעוד שבוע, שבוע וחצי יגיע המשלוח ואז נתקין.

עבר שבוע ויצרתי קשר כדי לדעת אם זה בדרך ונאמר לי שעוד לא. עבר שבוע נוסף וסמוך לחודש שדובר עליו ויצרתי קשר עם נדב והוא הסביר לי בשיא הנונשלנט שהסעפת הגיעה ובגלל עומס של הזמנות והקורונה החליט שאת האגוזי שלי

(הדוד) הוא הוריד מהמשלוח כדי לזרז לשאר הלקוחות גם.

החלטה מקומת בעיניי ומאוד לא הגיונית וביקשתי מייד לבטל את העסקה!!

נדב ביקש ממני להבין אותו כבעל עסק אני ממש חייב להבין אותו שבתקופה של קורונה יש עי(כ)ובים וכל מיני סיפורים שלא קשורים להחלטה שלו להוריד את הדוד שלי דווקא.

הציע פיצוי מגוחך שאני לא ממש צריך ולא ביקשתי, אלא רק אגוזי!

אחרי ניסיונות שכנוע הסכמתי לוותר בטענה שהשבוע יגיע הדוד המיוחל... אבל שוב אני פונה לנדב ומקבל תשובה בסך הכל הגיונית שהדוד יגיע רק בסוף שבוע הבא!!! חודש וחצי (אם באמת יגיע) אחרי ההזמנה!! תשלום מראש!!

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 הסברתי שאני מבקש לבטל ואת מורת רוחי מהשרות הכי רע שאני הספקתי
2 להכיר ושוב נסיון לשבת לי על המצפון שאני בעל עסק וחייב להבין- זהו שלא!!
3 אני חייב לקבל את מה שהזמנתי ושילמתי עליו אדון נדב.
4 אני חושב שנתתי לך את כל הספייס בעולם ואת כל הקרדיט ואתה פשוט צפצפ(פ)ת
5 עליי ועשית לביתך כי רצית לספק ללקוח אחר...
6 אז חברים, חוזר למסקנות שרשמתי בהתחלה ונותן אור למי שחושב לטעות כמוני.
7 ממליץ לא להתעסק עם אנשים כאלו כי האכזבה גדולה והציפייה למשהו
8 ששילמת עבורו ולא קיבלת מאכזבת מאוד מאוד!
9 אז נדב אני מציע שתלמד לתת שרות הגון, לעמוד במילה שלך ולא להוציא את
10 הלקוח לעולם!!!! בלי ההזמנה שלו!
11 גם במחיר שהוא לא יעלה על הדעת.
12 בזיון של שרות, בזיון של תשובות ועוד יותר בזיון שאני חייב לרשום את זה".

13 2. הרקע לפרסום הוא הזמנה שביצע הנתבע מהתובע ביום 16/06/20 לרכישת אגוז לאופנוע.
14 בפועל האגוז בשלמותו לא סופק בפרק הזמן שנקבע והעסקה בוטלה לבקשת הנתבע
15 ובהסכמת התובע.

16 3. לטענת התובע, האגוז שנרכש ע"י הנתבע מורכב משני חלקים והוזמן מאיטליה. בתמורה
17 לאגוז סוכם על תשלום בסך 6,500 ₪, מתוכם 3,000 ₪ שולמו כמקדמה. במועד ההתקשרות
18 העריך התובע שהאגוז יסופק בתוך כשלושה עד ארבעה שבועות.

19 את ההזמנה ליצרן באיטליה ביצע התובע יחד עם הזמנות של אגוזים שנרכשו על ידי לקוחות
20 נוספים. בחלוף כשבועיים ממועד ביצוע ההזמנה עדכן היצרן את התובע שחלק מההזמנה
21 הכוללת שבוצעה- מוכן, לרבות חלק אחד מתוך שני חלקי האגוז שהזמין הנתבע. הסיבה
22 לעיכוב נבע מהעובדה שהמפעל באיטליה לא עבד במתכונת מלאה בשל מגפת הקורונה.

23 התובע עדכן את הנתבע בעיכוב באספקת החלק השני של האגוז, התנצל בפניו ואף הציע לשלוח
24 אליו את החלק שהוכן במשלוח על חשבונו. הנתבע סרב ודרש לבטל את העסקה כולה. התובע
25 הזכיר לנתבע שמדובר בהזמנה ייחודית שתמורתה הועברה ליצרן וכן, כי פרק הזמן שנקצב
26 (כשלושה עד ארבעה שבועות), טרם חלף. הצדדים סיכמו שישוחחו שוב בחלוף ארבעה שבועות.
27 במקביל הציע התובע לנתבע פיצוי לבחירתו (הנחה של 500 ₪, קסדה, התקנה ללא עלות של
28 האגוז או דיבורית במתנה).

29 4. בחלוף ארבעה שבועות, כאשר לא הגיע החלק השני של האגוז, החליט הנתבע לבטל את
30 העסקה. התובע נעתר לבקשת התובע מטעמים שירותיים. ביום 22/07/20 שלח התובע מסרון
31 לנתבע ובו אישור ביטול העסקה בחברת האשראי והתנצל על אי הנעימות. בתגובה השיב הנתבע
32 במסרון "הפרסום על ההתנהלות שלכם בדרך. תודה על הגועל שהצלחת להעביר בי דרך
33 החברה שלך". כשעה ורבע מאוחר יותר כתב הנתבע בדף הפייסבוק הפרטי שלו פוסט אותו
34 שיתף גם בדף הפייסבוק העסקי של התובע ובשלוש קבוצות נוספות של חובבי אופנועים
35 בישראל ("מועדון הרוכבים על אדמת הקודש", "מועדים האופנועים הישראלי" וקבוצת

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

- 1 "אופנועים"). בנוסף ובתגובת (טוקבק) כתב התובע **"נדב שקרן ושיקר אותך גם... מה זה**
2 **עקיצה? "**. יצוין כי התגובת לא צורפה אך גם לא הוכחשה.
- 3 בחלוף כשלוש שעות ממועד ביצוע הפרסום שלח הנתבע הודעה לתובע ולפיה, **"שמע, אשתי**
4 **ביקשה ממני להיות סבלני. אני אמחק את הפוסטים כי אני לא רוצה לפגוע יותר "**. בהמשך
5 ביקש הנתבע לקיים את העסקה.
- 6 5. אליבא דתובע, הפרסום שבוצע היה פרסום כזב שכן התובע לא שיקר לנתבע, לא הבטיח
7 הבטחות שווא ומעולם לא הוריד מהמשלוח את חלק האגוזו של הנתבע כדי להיטיב עם לקוח
8 אחר, או בכלל. התובע הבהיר שאין לדעת כמה אנשים נחשפו לפרסום וביקש ללמוד על היקף
9 הפרסום ממספר החברים בכל אחד מדפי הפייסבוק (975 חברים בדף הנתבע, 3,574 חברים בדף
10 העסק של התובע, 23,079 חברים בקבוצת "מועדון האופנועים הישראלי", 7,123 חברים
11 בקבוצת "אופנועים" ו-4,197 חברים בקבוצת "מועדון הרוכבים על אדמת הקודש"). לטענת
12 התובע, למרות שיכול היה לתבוע סך של 370,000 ₪ בגין חמשת הפרסומים, מטעמי אגרה
13 העמיד הוא תביעתו ע"ס 100,000 ₪.
- 14 6. הנתבע דחה את טענות התובע. בתחילה הגיש הנתבע כתב הגנה ללא ייצוג, במסגרתו טען
15 שהתובע ידע שיש עיכוב באספקת אחד החלקים, אך לא עדכן אותו. הנתבע היה זה שפנה לתובע
16 בנדון. הפיצוי הוצע לנתבע רק לאחר שהאגוזו לא סופק בזמן, אך הנתבע לא היה זקוק לפיצוי,
17 אלא לאספקה או ביטול העסקה. בחלוף למעלה מחודש ימים, ביום 20/07/20, דרש הנתבע את
18 ביטול העסקה. לטענת הנתבע, התובע מסר לו טלפונית שהחליט להוריד את האגוזו שלו
19 מהמשלוח כדי לספק אגוזו ולרצות לקוח אחר. הפרסום שבוצע כלל עובדות בלבד.
- 20 הנתבע הבהיר שהסיר את הפרסומים בחלוף כשלוש שעות, **"כי באמת לא התכוונתי לפגוע בנדב**
21 **או בעסק שלו "**. הנתבע התנצל ואף הציע לרכוש את האגוזו כדי שהתובע לא יינזק כספית וכן
22 לפרסם פוסט התנצלות על דבריו.
- 23 7. בכתב הגנה מתוקן שהוגש לאחר שהנתבע פנה לקבלת ייצוג משפטי, טען הנתבע לפרסום בתום
24 לב, ביקורת לגיטימית מתוך הגנה על עניינים אישיים וחובה מוסרית וחברתית לביצוע
25 הפרסום. לגישתו, ביקש להתריע בפני אחרים מביצוע הזמנות דומות דרך המרשתת
26 (האינטרנט), אך בחלוף כשלוש שעות ולאחר שיחה עם רעייתו, מחק את הפרסומים מתוך רצון
27 כן שלא לגרום נזק לתובע או לאחר. לטענתו, עומדות לו הגנות תום הלב ואמת בפרסום, בהתאם
28 לסעיפים 14 ו-15 לחוק.
- 29 8. בהסכמת הצדדים לא נשמעו עדים. פסק הדין יינתן על יסוד המסמכים המצויים בתיק וסיכומי
30 הצדדים בכתב.

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

1

2 9. חוק איסור לשון הרע יצר איזון בין חופש הביטוי לזכות כל אדם לשם טוב. בהוראותיו השונות
3 של החוק, יש ביטוי ליחס שקבע המחוקק בין ערכים אלה (דנ"א 7325/95 ידעיות אחרונות
4 בע"מ ואח' נ' קראוס ואח', פ"ד נב(3) 1).

5 **"כפי שנאמר לא פעם, חוק איסור לשון הרע - על ההסדר המורכב המעוגן בו - מהווה איזון**
6 **בין הזכות לשם טוב (והזכות לפרטיות) לבין הזכות לחופש ביטוי, שתי זכויות יסוד**
7 **הנגזרות מכבוד האדם, וכן בין הזכות לשם טוב (והזכות לפרטיות) לבין זכויות וחירויות**
8 **נוספות כגון זכות הציבור לדעת, חופש העיתונות וחופש היצירה, בין אם אלה זכויות**
9 **בעלות מעמד עצמאי ובין אם הן מהוות חלק מאגד של זכויות "** (ע"א 8345/08 עופר בן נתן
10 נ' מוחמד בכרי. 27/07/11).

11 הכרעה בתביעה שבכתרת תעשה בארבעה שלבים. **"קביעה כי מדובר ב"פרסום"; קביעה כי**
12 **הפרסום הוא משום "לשון הרע" לפי מובנו הטבעי והרגיל בעיני קורא סביר; בדיקה אם**
13 **הפרסום מוגן; ואחרון: בהיעדר הגנה, בחינת הסעד המתאים לנפגע מהפרסום "** (ע"א
14 Canwest Global Communications Corp 6903/12 נ' אלי עזר. 22/07/15). ראו גם ע"א
15 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי. 27/07/11).

16 "פרסום"

17 10. הדברים שכתב הנתבע מהווים "פרסום" כהגדרתו בסעיף 2(א) לחוק, יועדו לאדם זולת הנפגע
18 והגיעו בפועל לאחר זולת הנפגע (סעיף 2(ב)(1) לחוק).

19 הפרסום הוא "לשון הרע"

20 11. בהתאם להלכה הפסוקה, **"לגיבוש עוולה בגין לשון הרע, אין צורך להוכיח כי אדם בפועל**
21 **הושפל או בזה בעקבות ההתבטאויות הפוגעניות; די בכך שהפרסום עלול היה להביא לתוצאה**
22 **כזו "** (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר. 12/11/06).

23 המבחן אשר נקבע בפסיקה להיות פרסום בגדר "לשון הרע" הוא מבחן אובייקטיבי, לפי הבנתו
24 של האדם הסביר. בהקשר זה יוער, כי **"...ככלל, התבטאות איננה נאמרת בחלל ריק במנותק**
25 **מהקשר הנסיבות... לפיכך, נקבע כי יש לפרש את ההתבטאות "באופן אובייקטיבי, בהתאם**
26 **לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת "** (רע"א 9647/17 עופר בהט נ' גדי דגן. 31/12/17).

27 12. במקרה בו עסקינן אין מחלוקת של ממש כי הפרסום ייחס לתובע שירות לקוי ללקוחותיו, אי
28 עמידה בהתחייבות למועדי אספקה והעדפת לקוח אחד על פני אחר. פרסום כאמור יכול היה
29 לפגוע בתובע ובעסקו. **"אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-ידי**

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 **הטוען לפגיעה בו** (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607, 617). **"המבחן הקובע הוא, מהי,**
2 **לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה מייחס למלים"** (ע"א 740/86
3 **תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333).**

4 ההגנות הקבועות בדיון

5 13. ההתבטאויות מושא הליך זה אינן באות בגדר ההגנה של "פרסומים מותרים". נותר לבחון האם
6 חלה עליהם הגנת "אמת הפרסום" או "הגנת תום הלב".

7 **"פרסום לשון הרע אינו מגבש, לכשעצמו עוולה אזרחית. נדרשת בחינה האם**
8 **הפרסום חוסה תחת אחת ההגנות המוכרות שהחוק מציב, השוללת הטלת אחריות**
9 **על מוציא לשון הרע. הגרעין המושגי להגנות טמון בהכרה כי הערך שנועד להגן על**
10 **שמו הטוב של האדם, הנגזר מכבודו כאדם, אינו ערך מוחלט העומד לעצמו. מולו**
11 **ניצבים ערכים אחרים הנעוצים באינטרס הפרט או באינטרס הציבור אשר משקל**
12 **חשיבותם עשוי להצדיק גריעה מזכות האדם להגנה על שמו הטוב. ההגנות בחוק**
13 **איסור לשון הרע עוסקות בערכים נוגדים אלה ובדרכי האיזון ביניהם. החלת איזון**
14 **זה על נסיבותיו המיוחדות של הענין תקבע האם חוסה ההתבטאות הפוגענית בצל**
15 **ההגנה, או שמא נתגבשה אחריות אזרחית לחובת הפוגע".** **"במישור הפרט,**
16 **נתפסת זכות האדם לחופש ביטוי כחלק מכבוד האדם. ההגנה החוקתית הניתנת**
17 **לה מבטיחה את חירותו האישית של הפרט לפתח את אישיותו, ולהביע את**
18 **השקפת עולמו ואת תפיסתו הרעיונית; קיומה חיוני להגשמתו העצמית של האדם**
19 **ומיצוי אישיותו.. במישור הכלל, חופש הביטוי חיוני להגנה על התהליך הדמוקרטי**
20 **בחברה חופשית"** (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר. 12/11/06).

21 סעיף 14 לחוק- אמת הפרסום

22 14. על מנת לחסות תחת ההגנה של אמת הפרסום, על הנתבע לעמוד בשני תנאים מצטברים-
23 אמיתות הפרסום מהבחינה העובדתית, וקיומו של עניין ציבורי בפרסום.

24 במקרה בו עסקינן, כעולה מנספח א' שצורף לכתב התביעה ומתעד את התקשורת בין הצדדים,
25 החלק הארי של הפרסום **נאמן למציאות**. מועד ביצוע ההזמנה; ההתחייבות לאספקה בתוך
26 שלושה עד ארבעה שבועות; העובדה שהמוצר לא סופק בחלוף פרק הזמן שנקבע והעובדה
27 שהמקדמה שולמה מראש, משקפים את שארע. מנספח א' עולה בנוסף, שהתובע לא עדכן את
28 הנתבע באופן יזום ולא הציג בפניו את התמונה העובדתית המלאה. הנתבע הוא ששב ופנה
29 לתובע בבקשה לקבלת עדכון בדבר מועד האספקה.

30 מהתשתית שהונחה לפניי ניתן לראות שביום 28/06/21 פנה הנתבע לתובע ושאל האם יש צפי
31 להגעת המערכת שהזמין. בתגובה השיב התובע שהוא מעריך **"משהו כמו שבוע וחצי כזה. מחר**

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 **אני יפנה למפעל לראות מה מצב ההזמנה שלנו מולם**. בתגובה ביקש הנתבע שהתובע יעדכנו
2 ויקדים את האספקה ככל שניתן. בחלוף כשבוע נוסף, ביום 05/07/21, פנה הנתבע פעם נוספת
3 לתובע בנדון. בתגובה כתב התובע שהוא **"מאמין ששבוע הבא זה כבר יגיע אלינו לחנות אחרי**
4 **שחרור מכס והכל. השבוע כל המשלוח יעלה על טיסה לאוץ"**. התובע הוסיף שהמצב הוא
5 **"בגלל הקורונה"** ולכן מראש הבהיר שהאספקה תבוצע בתוך 3-4 שבועות. עם זאת, גם בחלוף
6 שבוע נוסף, ביום 12/07/21, הנתבע הוא שיוצר קשר עם התובע לשאול **"מה קורה עם ההזמנה**
7 **שלי"**.

8 15. בכתב התביעה נטען שהתובע עדכן את הנתבע בעיכובים, אך מההתכתבות עולה שהדבר אינו
9 מדויק. הנתבע הוא שביקש פעם אחר פעם עדכונים. ביום 20/07/21, בחלוף כמעט חמישה
10 שבועות ממועד ההזמנה, כתב הנתבע לתובע שהוא מאוכזב ומבקש שוב לבטל את העסקה.
11 הנתבע הביע את תחושותיו הקשות מהשירות שקיבל.

12 לאחר ההודעה על ביטול העסקה, ביום 20/07/21 בשעות הערב, עדכן התובע את הנתבע שיש
13 עיכובים וחסרים במלאי וביקש את הבנתו כבעל עסק. הנתבע השיב בתסכול רב, ביטא את
14 אכזבתו, את האופן בו הוא רואה את הדברים ואת הנזקים שנגרמו לו בשל העיכוב באספקה.
15 הסבר מפורט לעיכוב ניתן על ידי התובע רק ביום 21/07/21, **כחמישה שבועות לאחר ביצוע**
16 **ההזמנה ורק לאחר שהנתבע ביקש לבטלה**. התיאור העובדתי המתואר בכתב התביעה לסיבות
17 לעיכוב באספקה, לא קיבל ביטוי בתגובות התובע אשר מסיבות שלא הובהרו, נמנע משיקוף
18 בפני הלקוח.

19 האמור מקבל משנה חשיבות במענה שניתן בחלוף שלושה ואף ארבעה שבועות ממועד ההזמנה,
20 פרק הזמן בו נקב התובע **להשלמת העסקה**. לאחר שחלף מועד האספקה, היה מצופה מהתובע
21 שינהג בשקיפות, יפנה באופן יזום לנתבע ויבהיר לו שצפויים עיכובים נוספים בשל מגבלות
22 הקורונה באיטליה, כשם שעשה בכתב התביעה. פערי המידע שבין הצדדים והתקשורת
23 החלקית, תרמו רבות למצב.

24 16. גם בסוגיית התשלום היה הפרסום נאמן למציאות. כעולה מהתשתית בתיק, הנתבע שילם את
25 המקדמה ביום 16/06/21, אך נכון ליום 26/07/21 **עדיין לא הושב לו כספו**, למרות שהתובע טען
26 שביצע את הזיכוי. האמור רלוונטי גם לתיאור את השיח בין הצדדים ובקשת התובע מהנתבע
27 להבין ולהתחשב בו כבעל עסק.

28 17. החלק בפרסום **שלא הוכח** הוא שהתובע העדיף לקוחות אחרים על פני הנתבע, בהורדת האגוז
29 שהזמין הנתבע מהמשלוח **"כדי לזרז לשאר הלקוחות"**. **"החלטה שלו להוריד את הדוד שלי**
30 **דווקא"**. **"כי רצית לספק ללקוח אחר"**.

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 בהקשר זה יצוין כי בהתכתבות באפליקציית ה"ווטסאפ" טען הנתבע בפני התובע שהמוצר שלו
2 הורד כדי להעדיף לקוח אחר, אך התובע דחה את הטענה והבהיר, **"אולי הייתה אי הבנה ולא**
3 **הבנת נכון. אף אחד לא דחה אותך בשביל לספק אגוז של מישהו אחר. לא קיים דבר כזה ואף**
4 **אחד לא קיבל את האגוז במקומך!"**.

5 בהתאם לפסיקה הנוהגת, **"יש להדגיש, כי לא כל פער בין העובדות העולות מן הפרסום לבין**
6 **האמת המשפטית יוביל למסקנה כי לא נתקיים התנאי של אמיתות הפרסום. כפי שנקבע**
7 **במפורש בסעיף 14 לחוק, ההגנה לא תישלל רק בשל העובדה שלא הוכחה אמיתותו של "פרט**
8 **לואי שאין בו פגיעה של ממש... די בכך שהמשמעות והוכן הכללי של הפרסום תואמים את**
9 **המציאות"** (ע"א 844/12 דניאל מולקנדוב נ' שרה פורוש. 22/02/17). בנסיבות שלפניי, מדובר
10 בסוגיה גבולית אשר אלמלא ייחס הנתבע לתובע העדפת לקוח אחד תוך פגיעה בלקוח אחר
11 (הנתבע), ייתכן שניתן היה לראות בה כ"פרט לואי שאין בו פגיעה של ממש", כלשון סעיף 14
12 לחוק.

13 18. למען שלמות התמונה ולמרות שההגנה לא חלה על הפרסום בכללותו, היסוד השני הנדרש
14 לביסוס הגנת "אמת הפרסום" מתקיים. קיים אינטרס חברתי המצדיק פרסום המביא לידיעת
15 לקוחות את רמת השירות ואת עמידת בית עסק בהתחייבויותיו, לבטח כאשר במסגרת
16 ההתקשרות נדרש הלקוח לתשלום סכום כסף בלתי מבוטל על חשבון עסקה שלא יצאה לפועל
17 בשל האיחור באספקה. **"השאלה היא אם הפרסום טומן בחובו תועלת לציבור, אם הוא תורם**
18 **לגיבוש דעת קהל בענין מסוים, אם יש בו כדי לתרום לשיח הדמוקרטי, לשיפור אורחות חיים,**
19 **וכיוצא באלה. תנאי זה מעלה היבט ערכי הנקבע על פי מדיניות שיפוטית בזמן ובמקום נתון.**
20 **קיומו של אינטרס ציבורי בפרסום הוא ענין נורמטיבי בעל מימד אובייקטיבי, הנגזר במידה**
21 **רבה מתפיסות מקובלות בחברה"** (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר. 12/11/06).

22 בהבאת ניסיון הלקוח לידיעת הציבור יש כדי לשפר את השירות, ליתן בידי הציבור מידע צרכני
23 מהותי ובכך, להטיב עם הציבור בכללותו. דומה הדבר לדירוג עסקים המקובל במרשתת (רשת
24 האינטרנט).

25 הגנות תום הלב

26 19. בהתאם לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, תהא לנתבע הגנה טובה אם עשה את הפרסום באחת
27 הנסיבות המפורטות בסעיף. סעיף 16 קובע חזקות לקיומו או העדרו של תום לב.

28 **"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות**
29 **בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו**
30 **שעשה את הפרסום בתום לב.**

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

20. בחינת הרישא והסיפא של הפרסום (שאינם מפרטים את הפן העובדתי של ההתקשרות בין הצדדים), מעלה שהחלק שאינו מתיימר להיות עובדתי, מנוסח בעיקרו כהבעת דעה שהיא תוצר של חוויתו האישית ותחושתו הסובייקטיבית של מי שחש נפגע.

"חברתי עמדה בחוות דעתה על חשיבות ההגנה על חופש הביטוי ברשתות החברתיות מפני מגבלות יתרות ומפני יצירתו של אפקט מצנן. אני מסכימה כמובן לדבריה הנכוחים בנדון. כפי שכתבה חברתי, לא ניתן להפריז בתרומתן העצומה של הרשתות החברתיות לחופש הביטוי, באשר הן מאפשרות לכל אזרח לבטא את אשר על ליבו בהיקש מקלדת, להפיץ את עמדותיו לקהל הרחב בלחיצת כפתור, ולתרום לשיח הציבורי את קולו הייחודי בקלות ובמהירות... בהקשר זה, אמצעי השינוף העומדים לרשות המשתמשים ברשתות החברתיות, מאפשרים ביתר שאת לאזרח מן השורה להפיץ את דבריו לקהלים שונים ומגוונים – אל מעבר למעגלים חברתיים, מגזרים ומדינות, ולהעשיר את "שוק הדעות" המקוון. השינוף ברשתות החברתיות מהווה, אפוא, אמצעי חשוב מעין כמותו לקידום חופש הביטוי והפלורליזם, ושומה עלינו להגן עליו מפני מגבלות יתרות. לצד זאת, אבקש להוסיף ולהדגיש כי ישנה חשיבות מיוחדת אף להגנה על שמו הטוב של האדם במסגרת פרסומים ברשתות החברתיות, אשר אינה נופלת מחשיבות ההגנה על חופש הביטוי בזירה המקוונת" (רע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת נידלי תקשורת בע"מ. 08/01/20).

21. חלקו הראשון של הפרסום שהוגדר "כמה תובנות על עסקאות שמפרסמות ברשתות החברתיות", מנוסח כתובנות אישיות כלליות של הנתבע. גם הסיפא של הפרסום הוא במרביתו בגדר הבעת דעה. לשם המחשה- "ממליץ לא להתעסק עם אנשים כאלו כי האכזבה גדולה והציפייה למשהו ששילמת עבורו ולא קיבלת מאכזבת מאוד מאוד". המדובר בהמלצה ללקוחות ולתובע, ביטוי של אכזבה אישית ותחושה שהמדובר בשירות שאינו ברמה הנדרשת. הפרסום מאפשר במרביתו אבחנה ללא קושי בין הדעה המובאת בפרסום, לעובדות. קורא סביר יוכל להבין שהחלק שאינו עובדתי אינו מתיימר לשקף אמת אובייקטיבית, אלא את דעותיו של המפרסם.

"הראציונאל להפרדה בין עובדה לדעה, ולהגנה המוגברת על הבעת הדעה, הוא, שהקורא נוהג לרוב להסתמך על העובדות כנכונות, ואילו בהתייחסותו לדעות, המתאימות להיות דעותיו של המפרסם ותו לא, גישתו היא מן הסתם ספקנית יותר, וישתדל הוא ליצור לעצמו דעה עצמית משלו אודות העובדות האמורות.

במציאת נקודת האיזון בין המגמה להבטחת חופש ההתבטאות מחד לבין ההגנה על שמו הטוב של הפרט מאידך גיסא ישנה איפוא הצדקה להקפיד עם המפרסם

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

יותר בכל הנוגע לפירסום העובדות הנטענות, ולעומת זאת להעניק לו הגנה ליברלית יותר בכל הנוגע להבעת דעותיו" (ע"א 334/89 רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג. פ"ד מו(5) 555, 567).

ויודגש,

"בניגוד לרכיב העובדתי של ההתבטאות, הרי שהרכיב של הבעת הדעה אינו חייב להיות נכון מבחינה עובדתית, ובלבד שאדם סביר יכול היה להסיק את המסקנה המשמיצה מעובדות נכונות בעיקרן, שעליהן התבססה הדעה (ד"נ 9/77 הנ"ל, בעמ' 351 - 352). נדרש כי הרושם הכללי מן הפרסום יעלה כי בהתחשב בנסיבות ובהקשר הדברים, מתקיים יחס של סבירות, בין העובדות שבפרסום לבין הדעה שהובעה בהתבסס עליהן" (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר. 12/11/06).

22. עם זאת, בפרסום משתמע שכספו של הנתבע לא הושב לו, למרות שהובא לידיעתו שהתובע ביטל את העסקה בהתאם לדרישת הנתבע, והובהר שהזיכוי יופיע ככל הנראה בחשבון הנתבע בימים הקרובים. בכך סבורתני שהנתבע חרג במידת מה מהסביר וממסגרת ההגנה. גם השימוש בביטויים כגון "ביזיון" בפרסום וכן "שקרן" ו"עקיצה" בתגובתו, לאחר שהמסכת העובדתית נפרסה במלואה בפני הנתבע, חרגו מהסביר. בנסיבות שלפניי לו רצה הנתבע להביא לידיעת הציבור את חווית הקניה שעבר, היה עליו שלא להחסיר מידע מהותי, בדגש על העובדה שלא נתקל בקושי בביטול העסקה ובהשבת כספו.

הפיצוי הכספי

23. בהעדר ראיות לנזק עקב הפרסומים, הדיון בשאלת הפיצוי יעשה בהתאם לסעיף 7א לחוק שכותרתו "פיצוי ללא הוכחת נזק".

בהתאם לסעיף 7א, בית המשפט רשאי לחייב נתבע לפצות תובע בסכום שלא יעלה על 50,000 ₪. אם הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע כפל פיצוי, ללא הוכחת נזק. במקרה שלפניי לא הוכחה כוונה לפגוע המצדיקה כפל פיצוי. ההפך הוא הנכון. מעשיו של הנתבע בסמוך לאחר הפרסום- העובדה שהסיר את הפרסום כשלוש שעות בלבד לאחר שבוצע, מיוזמתו, ותוך פניה לתובע והבהרה שלא הייתה כל כוונה לפגוע, מעידים על שאין מדובר בנסיבות המצדיקות כפל פיצוי.

הסעד

24. לצורך בחינת הפיצוי הכספי שיש לפסוק לטובת הנפגע, יש ליתן את הדעת לשלוש התכליות העומדות בבסיס הפיצוי בהתאם לחוק איסור לשון הרע- התכלית התרופתית שנועדה להשיב

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 את המצב לקדמותו ; התכלית החינוכית-הרתעתית שמטרתה להחדיר לתודעה ששמו הטוב של
2 אדם אינו הפקר, והתכלית העונשית השמה דגש על כוונת המפרסם (ע"א 6903/12 Canwest
3 Global Communications Corp נ' אלי עזור. 22/07/15).

4 25. בבחינת הפיצוי יש לבחון גם את ההקלות המפורטות בסעיף 19 לחוק, אשר אינן בגדר רשימה
5 סגורה.

6 **"בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב לטובת הנאשם**
7 **או הנתבע גם באלה:**

8 ...
9 (4) הוא התנצל בשל הפרסום, תיקן או הכחיש את הדבר המהווה לשון הרע או
10 נקט צעדים להפסקת מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את לשון
11 הרע, ובלבד שההתנצלות, התיקון או ההכחשה פורסמו במקום, במידה
12 ובדרך שבהן פורסמה לשון הרע, ולא היו מסוייגים".

13 במקרה בו עסקינן, הנתבע כאמור הסיר מיוזמתו את הפרסום כשלוש שעות לאחר שבוצע, פנה
14 בנדון לתובע ואף הביע נכונות לקיים את העסקה ולהתנצל. באמור יש כדי להוות הקלה של
15 ממש בהיקף הפגיעה בתובע (רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, פ"ד נה(5) 510, 525-
16 526).

17 26. כידוע, אין "תעריף" לפיצוי בגין פרסומי לשון הרע ולא ראוי לקבוע "תעריף" כאמור. עם זאת,
18 ניתן ללמוד ממקרים דומים ולבחון את הפיצוי שנפסק בכל מקרה, כנקודת ייחוס.

19 27. התובע פרט דוגמאות לפסיקות בסכומים שבין 30,000 ₪ ל- 45,000 ₪, אך בחינת פסקי הדין
20 שפורטו מלמדת על שמדובר בנסיבות חמורות משמעותיות מנסיבות המקרה מושא כתב
21 התביעה.

22 27.1. בע"א (תל אביב-יפו) 14276-09-19 אברהים כרואן נ' יוסף סויסה (14/05/20), דובר על
23 פרסום במסגרתו ייחס הנתבע למסעדת התובע בישול במים שנלקחו מאסלת
24 מהשירותים. הפרסום מסתיים במילים "תמשיכו לפרנס ערבושים", לגביה נקבע כי
25 המדובר ב"הערה גזענית בוטה בסיומו של החלק "האינפורמטיבי", ... שמשמעותה –
26 **הדירו וגליכם ממסעדה המנוהלת על ידי ערבים**". הפרסום בוצע בצהרי יום שישי
27 והוסר במוצאי שבת, רק לאחר שנקרא על ידי הנמענים, צולם והועבר לאחרים.

28 27.2. בת"א (תל אביב-יפו) 42415-11-14 חאלד אבו-סוחן נ' יאיר דידי (23/05/18), בוצע גם כן
29 פרסום בעל מאפיינים גזעניים. שם הפרסום לא הוסר גם לאחר הכחשת התובע. לפרסום

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

1 האמור היו 100 תגובות, 535 "לייקים", 100 שיתופים ברשת החברתית ולפחות 100
2 אנשים נוספים פרסמו את המידע הזה בשרשורים חדשים במרשתת.

3 27.3. בת"א (תל אביב-יפו) 19601-06-15 קלאב 4 יו- פיתוח עסקי בע"מ נ' אהרון מימון
4 (14/08/17), נפסק כנגד הנתבע סך של 45,000 ₪ מתוכם סך של 20,000 ₪ נפסקו כנגד
5 שני הנתבעים ביחד ולחוד. באותו המקרה בוצע פרסום אשר ייחס לתובעת "תרמית
6 זדונית". שם לא רק שלא הוסר הפרסום, אלא שבית המשפט התרשם שהנתבע "**פעל**
7 **ממניע נקמני ובכוונה לפגוע בגיל ושניר באמצעות התובעת**". אין הדבר דומה לנסיבות
8 התיק שלפניי.

9 27.4. בת"א (תל אביב-יפו) 7458-07-19 גילי מרקור נ' אריאל מיטרני (05/07/21) בוצע פרסום
10 מכפיש בנוגע לדירה שמנהל ומשכיר התובע באמצעות אתר "בוקינג.קום". בפרסום נטען
11 שהדירה היא "אסון", לא נקייה ובה מקקים ונזקי מים. עוד נטען שהמזמינים ביקשו
12 לבטל את ההזמנה אך סורבו והוצע להיזהר מהדירה. הנתבע (מתחרה עסקי של התובע)
13 טען שהתבלבל והתכוון לפרסם את הביקורת על דירה אחרת אך למרות זאת, הפרסום
14 לא הוסר.

15 בחינת הפסיקה אליה הפנה התובע יכולה ללמד דווקא על שסכום הפיצוי בנסיבות התיק שלפניי
16 צריך להיות **נמוך משמעותית** ורחוק מתקרת הפיצוי הססטוטורי.

17 28. בחינת הפסיקה בנסיבות דומות ואף חמורות מנסיבות התיק שלפניי, בהן בוצעו פרסומים
18 בוטים ופוגעניים משמעותית, הפיצויים שנפסקו היו באלפים בודדים (ברע"א 6311/15 פרופ'
19 ד"ר אילן שדה נ' צבי גלברד (16/11/15) נדונה תגובת שפרסם הנתבע על מאמר התובע
20 ובמסגרתה השתמש באמירות כגון "פסאודו אינטלקטואל, נביא שקר, אדם אכול שנהא
21 עצמית, שיוכו ל"כנופייה" של שקרנים זדוניים, פרופ' סהרורי ומטורף". בתחילה נפסקו לטובת
22 התובע פיצויים בסך 3,000 ₪, אשר הועלו בבית המשפט המחוזי לסך של 6,000 ₪, ללא צו
23 להוצאות. בקשת רשות ערעור נדחתה; בע"א (מחוזי חי') 30250-11-10 עליזה עופר נ' מיה בנגן-
24 רינגל (26/04/11) נדון ערעור שהוגש על פסק דין במסגרתו חויבה הנתבעת לשלם לכל אחת
25 מהתובעות 2,000 ₪ (4,000 ₪ סה"כ) בגין פרסומים במסגרתם נטען כנגד התובע שהוא "בעל
26 מוניטין של אדם בלתי מאוזן בנפשו", "מטורף", "כולם מאסו בו", "שקרי נבזיים", "סגנונו
27 וולגארי", "מופרע", "חסר כל", ושי"אף אחד לא יודע איך להיפטר ממנו". בית המשפט המחוזי
28 הותיר את הפיצוי שנפסק על כנו, אך העלה את שכה"ט שנפסק מ- 1,000 ₪ ל- 4,000 ₪ בשתי
29 הערכאות; ברע"א 3224/15 דני בוברוב נ' ליאור קרמונה (30/06/15) נדון מקרה בו המבקש
30 שהיה נמוך קומה, כונה "גמד מעוות". לטובת המבקש נפסקו 6,000 ₪. בקשת רשות ערעור
31 שהוגשה על סכום הפיצוי, נדחתה; ברע"א 4059/14 צוראל חזי נ' ידיעות אחרונות
32 בע"מ (17/09/14) פורסמה כתבה במקומון "ידיעות ירושלים" בה נכתב, בין השאר, שעשרות

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

- עובדים במגן דוד אדום חתמו על עצומה נגד מינויו של המבקש לתפקיד פרמדיק אחראי משום
שלדבריהם, המבקש אינו מתאים לתפקיד, והם אינם מתכוונים לשתף עימו פעולה. כמו כן,
נכתב כי גם גורמים בהנהלת מד"א התנגדו למינוי המבקש משום שבעבר הוא ננזף במהלך "שני
בירורים קשים". לטובת התובע נפסק פיצוי בסך של 5,000 ש"ח; בת"ק (תל אביב-יפו) 3188-
09-14 מיכאל רוזנר נ' איריס שכטר (30/01/15) בוצע פרסום המייחס לתובע "התחזות... זה
הוצאת כספים במירמה". הפרסום הוסר לאחר מספר שעות ובגינו חויבה הנתבעת לפצות את
התובע בסך של 3,000 ₪; בת"א (ירושלים) 45382-02-16 מנחם אלבז נ' סיגל רביבו (08/08/19)
נפסקו לחובת הנתבעת 7,000 ₪ בגין פרסום שייחס לתובע גזל והוסר בהוראת בית המשפט;
בתא"מ (תל אביב-יפו) 55497-11-16 תום יצחק נ' ניר מולד (09/08/18) שיתף הנתבע סרטון
והוסיף ביטויים חריפים המייחסים לתובעים התעללות בכלב בהיותם "מסטולים", ועודד את
הציבור להגיש כנגדם תלונות במשטרה בצירוף ביטויים כגון "לא מגיע להם לחיות". הפרסום
הוסר בסופו של יום ולתובע נפסק פיצוי בסך של 7,000 ₪ והוצאות משפט; בת"ק (צפת) 16403-
07-15 שמעון ברוך בן שמעון נ' אסתר שרה לובלינר (14/11/15) פרסמה הנתבעת שהתובע
"מתעסק עם ילדה". הפרסום הוסר לאחר כחצי שעה והנתבעת הביעה נכונות להתנצל. שם
חויבה הנתבעת לפצות את התובע בסך של 1,500 ₪; בע"א (מחוזי י-ם) 52597-03-15 אלון בן-
צור נ' המועצה המקומית הר אדר (14/07/15) הופצה בקרב תושבי המועצה תגובה שתכליתה
להציג את התובע כאדם בעייתי שעל המועצה להתמודד עמו ולשאת בעלויות הנגררות
להתמודדות זו. הנתבעת חויבה לפצות את התובע בסכום של 2,500 ₪; בת"ק (תביעות קטנות
י-ם) 17803-05-18 מאיר לוזון נ' שרה זקן (20/05/19) נפסק פיצוי בסך של 2,500 ₪; בת"א
(שלום חי) 23650-04-11 ויקטור הדד נ' מנו ספנות בע"מ (10/08/14) נטען כלפי התובע שהוא
משתמש בדולרים מזויפים, בצעקות ובנוכחות אנשים רבים. לטובת התובע נפסק פיצוי בסך
של 5,000 ש"ח, סכום הכולל השבה של 300 הדולרים שהוחזרו; בת"א (אשקלון) 59050-01-
15 שרון פוסטבינדר נ' תרצה קרן אור יפת (26/09/17) נדונה תלונה שהוגשה בחוסר תום לב
ונפסקו פיצויים בסך של 5,000 ₪; בע"ע (ארצי) 7481-12-18 יוסף נחמייאס ובניו בע"מ נ' זאודו
זמנדש (28/11/19) טענה הנתבעת שפוטרה על רקע גזעני וחויבה לפצות את התובעת בסך של
5,000 ₪; בתא"מ (רחובות) 3501-06 יוסף אלייב נ' מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ (12/09/12),
הנתבעת חויבה לשלם לתובע סך של 5,000 ₪ לאחר שעובדת הרשת האשימה את התובע בגניבה
לעיני כל).
- ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12/11/06) הסתפק כב' בית המשפט העליון
בפיצוי בסך שקל אחד בגין אמירות כגון "נאצי מלוכלך וקטן".
29. ממכלול האמור, בשים לב לכך שהחלק בפרסום שאינו חוסה תחת ההגנות הקבועות בחוק הוא
מצומצם; בהתחשב בתרומתו של התובע ביצירת פערי מידע והעדר שקיפות מלאה מול הנתבע
במהלך ההתקשרות; בהינתן שהנתבע הסיר מיוזמתו את הפרסום לאחר כשלוש שעות, פנה

בית משפט השלום בבית שמש

ת"א 54748-08-20 גילה נ' חג'ג'

תיק חיצוני:

- 1 לתובע והציע לקיים את העסקה ולהתנצל כדי שלא לפגוע בו ובהתאם לפסיקה במקרים דומים,
2 מצאתי לחייב את הנתבע בפיצוי התובע בסך של 5,000 ₪.
- 3 30. אשר להוצאות המשפט- נוכח הפער המשמעותי שבין הסכום שנתבע לסכום שנפסק (5%)
4 ובהינתן שגם לגישת התובע בסיכומיו הפיצוי הראוי נע בין שליש לכמחצית מהסכום שנתבע,
5 אף אם המדובר בפרסום במספר עמודי פייסבוק, הרי שסכום התביעה היה בלתי סביר ומופרז
6 **ביחס לנסיבות הייחודיות לתיק זה.** יש להקפיד על ניהול הליכים בצורה יעילה בהגשת תביעות
7 בסכומים סבירים. הגשת תביעות בסכומים ריאליים מאפשרת לשני הצדדים לנהל את ההליך
8 בצורה שקולה ומאוזנת. גם השיקול האם לשכור שירותי עו"ד או להפנות את המשאבים
9 הכספיים לטובת פשרה, מושפע מסכום התביעה.
- 10 במקרים דומים בהם נקבע כי סכום התביעה אינו עומד ביחס ישיר להיקף הנזק, לא נפסקו
11 הוצאות משפט או שנפסקו לחובת התובעים הוצאות מוגברות (ראו והשוו ע"א 559/87 מנחם
12 חשאי ו- 18 אח' נ' יצחק ארוין רונן, מו(1) 229 **"ניפוח מלאכותי של סכומים כגון דא הינו**
13 **תופעה שיש להתריע נגדה"**; ת"א (מחוזי מרכז) 27007-10-13 יהונתן זנדברג טובלי נ' שידורי
14 קשת בע"מ (10/02/14) ות"א (שלום אש"י) 37813-07-18 יוסף ג'וזף סיטבון נ' דוד נוראל
15 (12/11/20).

סוף דבר

- 16
17 31. לאור מכלול האמור ישלם הנתבע לתובע סך של 5,000 ₪ אשר ישולם בתוך 30 ימים שאחרת,
18 יישא הפרשי הצמדה וריבית עד למועד התשלום בפועל.
19
20 ניתן היום, ה' אדר ב' תשפ"ב, 08 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.
21

Handwritten signature

מאיה אב-גנים ויינשטיין, שופטת

22
23